

26 ΣΕΠ. 2011

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΥΠΟΥΡΓΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝ/ΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
ΑΧΑΡΝΩΝ 2, 101 76
Τηλ.: 210-2124331
Fax : 210-5243522

Αθήνα 23-9-2011

Αριθμ. Πρωτ.:1712

Προς:

Βουλή των Ελλήνων

Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου

✓ Τμήμα Ερωτήσεων

ΘΕΜΑ: «Προστασία της βαμβακοκαλλιέργειας από το πράσινο σκουλήκι»

ΣΧΕΤ: Η Ερώτηση 21629/23-8-2011

Απαντώντας στην παραπάνω ερώτηση που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Χ. Σταϊκούρας, σας πληροφορούμε τα εξής :

Οι ζημιές από το πράσινο σκουλήκι δεν καλύπτονται ασφαλιστικά από τους Κανονισμούς του ΕΛ.Γ.Α., ούτε προβλέπεται στους εν λόγω Κανονισμούς διαδικασία κατ'εξαίρεση αποζημιώσεων.

Όπως είναι γνωστό, για την αντιμετώπιση της εντομολογικής προσβολής υπάρχουν τόσο προληπτικά όσο και κατασταλτικά μέτρα. Στις περιπτώσεις, όμως, που παρατηρείται έξαρση του φαινομένου, η οποία οφείλεται σε καιρικές συνθήκες, οι ζημιές μπορούν, υπό προϋποθέσεις, να ενταχθούν σε πρόγραμμα κρατικών οικονομικών ενισχύσεων.

Σύμφωνα με το εγκεκριμένο από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή πρόγραμμα N414/2007 –(Κανονισμός Κρατικών Οικονομικών Ενισχύσεων ΦΕΚ 628/Β'/9.4.2008)- προκειμένου οι εν λόγω ζημιές να ενταχθούν σε πρόγραμμα οικονομικών ενισχύσεων, θα πρέπει:

- Να τεκμηριώνεται επιστημονικά – γνωμάτευση ειδικευμένου φορέα- ότι οι προσβολές οφείλονται σε συγκεκριμένη φυτική ασθένεια, η οποία προήλθε από δεδομένες δυσμενείς καιρικές συνθήκες.

- Τα μετεωρολογικά δεδομένα να επιβεβαιώνουν το χαρακτηρισμό των καιρικών συνθηκών ως δυσμενών, γεγονός το οποίο καθιστούσε αδύνατη την αντιμετώπιση της ασθένειας.

-Το επίπεδο ζημιών από την ασθένεια αυτή να φθάνει ένα κατώτατο όριο 30% της κανονικής παραγωγής του Νομού (σύγκριση με τη μέση παραγωγή της τριετίας, πριν από το έτος ζημιάς).

Επισημαίνεται ότι ο ΕΛ.Γ.Α. παρακολουθεί την εξέλιξη της προσβολής σε διάφορες καλλιέργειες γεωγραφικών περιοχών της χώρας.

Όσον αφορά στην τρέχουσα καλλιεργητική περίοδο 2011, εφαρμόζεται, για πρώτη φορά, πανελλαδικό πρόγραμμα γεωργικών προειδοποιήσεων φυτοπροστασίας της βαμβακοκαλλιέργειας, από εθνικούς πόρους, με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς που αναφέρονται παρακάτω, σύμφωνα με την αριθ. 97105/27-5-2011 απόφαση Υφυπουργού.

Συνοπτικά, το πρόγραμμα αφορά όλες τις βαμβακοπαραγωγικές περιοχές της χώρας, ήτοι 21 Περιφερειακές Ενότητες (Π.Ε.): Σέρρες, Δράμα, Καβάλα, Ξάνθη, Ροδόπη, Έβρος, Θεσσαλονίκη, Κιλκίς, Χαλκιδική, Πέλλα, Ημαθία, Πιερία, Μαγνησία, Λάρισα, Τρίκαλα, Καρδίτσα, Φθιώτιδα, Βοιωτία, Εύβοια, Ηλεία, Αιτωλοακαρνανία.

Φορέας υλοποίησης σε κάθε Π.Ε. είναι η οικεία Διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας & Κτηνιατρικής, σε συνεργασία με το αρμόδιο Περιφερειακό Κέντρο Προστασίας Φυτών & Ποιοτικού Ελέγχου (Π.Κ.Π.Φ. & Π.Ε.) Καβάλας, Θεσσαλονίκης, Μαγνησίας και Αχαΐας.

Τον εθνικό συντονισμό του προγράμματος έχει η Γενική Δ/ση Φυτικής Παραγωγής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ).

Ειδικότερα το πρόγραμμα αφορά:

α. Στην εγκατάσταση δικτύου θέσεων παρακολούθησης των βαμβακοφυτειών κάθε Π.Ε., όπου εγκαταστάθηκαν και παρακολουθούνται παγίδες σύλληψης των ενήλικων/πεταλούδων του πράσινου και ρόδινου σκουληκιού, ενώ ελέγχονται και οι πληθυσμοί των προνυμφών/σκουληκιών στα βαμβακόφυτα. Οι παραπάνω τακτικοί έλεγχοι διενεργούνται στις θέσεις του δικτύου ανά τριήμερο από υπεύθυνους του δικτύου.

β. Στην αξιολόγηση των στοιχείων και την ανά δεκαπενθήμερο κατάρτιση και δημοσιοποίηση δελτίου γεωργικών προειδοποιήσεων με τη γενική κατάσταση της εξέλιξης της φυτοϋγείας των βαμβακοφυτειών κατά περιοχή δικτύου, με έγκυρες και έγκαιρες οδηγίες προς τους βαμβακοπαραγωγούς, οι οποίοι πρέπει και να τις εφαρμόσουν, ύστερα από τον ενδεδειγμένο έλεγχο και την αξιολόγηση των δεδομένων κάθε βαμβακοφυτείας τους, από τους ίδιους ή συμβούλους τους, για την επιτυχή αντιμετώπιση των επιβλαβών οργανισμών.

Ειδικότερα, το δελτίο γεωργικών προειδοποιήσεων περιλαμβάνει τις παρακάτω θεματικές αναφορές και συστάσεις:

♦ Τις καλές πρακτικές διαχείρισης της βαμβακοφυτείας.

♦ Τον τρόπο ελέγχου και παρακολούθησης του πληθυσμού του πράσινου και ρόδινου σκουληκιού σε κάθε βαμβακοφυτεία από τον ίδιο το βαμβακοπαραγωγό ή σύμβουλό του ανά τριήμερο.

♦ Το κατάλληλο όριο πυκνότητας επέμβασης και το κατάλληλο ηλικιακό στάδιο για ψεκασμό των σκουληκιών, ώστε να θανατώνονται αυτά από τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα.

♦ Τα εγκεκριμένα φυτοπροστατευτικά προϊόντα.

♦ Τον τρόπο ψεκασμού και εφαρμογής του.

♦ Τις ειδικότερες, κατά περιοχή, οδηγίες για τη στοχευμένη και αποτελεσματική αντιμετώπιση των παραπάνω επιβλαβών οργανισμών.

Εκ των ανωτέρω, συμπεραίνεται ότι το εφαρμοζόμενο σύστημα γεωργικών προειδοποιήσεων δεν λειτουργεί ως ειδικός γεωργικός σύμβουλος του κάθε παραγωγού για την παρακολούθηση και παροχή συγκεκριμένων οδηγιών αντιμετώπισης των επιβλαβών οργανισμών για καθεμία βαμβακοφυτεία του παραγωγού, η οποία εξελίσσεται με εντελώς διαφοροποιημένα και μοναδικά βλαστικά και βιολογικά στοιχεία. Αυτό αποτελεί μέριμνα του ίδιου του βαμβακοπαραγωγού ή συμβούλου του να προβεί σε όλους τους ενδεδειγμένους ελέγχους και λοιπές πληροφορίες που το δελτίο γεωργικών προειδοποιήσεων τον προσανατολίζει.

Το πρόγραμμα που άρχισε να υλοποιείται με τη σπορά των βαμβακοφυτειών, συνεχίζεται και βρίσκεται σε πλήρη ανάπτυξη. Όλοι οι εμπλεκόμενοι στο δίκτυο βρίσκονται σε πλήρη εγρήγορση και το έργο τους μέχρι τώρα (δελτία γεωργικών προειδοποιήσεων ανά Π.Ε.) είναι ανηρτημένο και στην ιστοσελίδα του ΥΠΑΑΤ και διαχέεται έγκαιρα και σε πραγματικό χρόνο σε τοπικό επίπεδο σε όλους τους φορείς/πολλαπλασιαστές της πληροφορίας και φθάνει σε όλους τους βαμβακοπαραγωγούς έγκαιρα.

Επιπλέον, έχει εκδοθεί και οδηγός φυτοπροστασίας του βαμβακιού από το ΥΠΑΑΤ, ο οποίος έχει τεθεί στη διάθεση όλων και είναι ανηρτημένος και στην ιστοσελίδα του ΥΠΑΑΤ.

Σχετικά με τη μέχρι τώρα εξέλιξη των βαμβακοφυτειών και ειδικότερα της φυτουγείας αυτών, επισημαίνονται τα εξής :

α. Η βαμβακοκαλλιέργεια της περιόδου 2011 χαρακτηρίζεται από τη γενική κατάσταση οψίμισης των βαμβακοφυτειών, κυρίως λόγω όψιμων σπορών, με έντονη διαφοροποίηση της βλαστικής εξέλιξης αυτών ακόμα και σε βαμβακοφυτείες της ίδιας περιοχής.

Οψιμισμένα βαμβακόφυτα με έντονη και χυμώδη βλαστική ανάπτυξη προσελκύουν τα ενήλικα για ωτοκία και ευνοούν την εξέλιξη του πράσινου σκουληκιού.

β. Σε βαμβακοφυτείες ορισμένων περιοχών της χώρας εμφανίστηκαν ελάχιστοι πληθυσμοί πράσινου σκουληκιού κατά το μήνα Ιούλιο (1^η γενεά) κάτω του ορίου επέμβασης. Επίσης, το μήνα Αύγουστο σε βαμβακοφυτείες ορισμένων περιοχών της χώρας εμφανίστηκαν ελάχιστοι έως μέτριοι πληθυσμοί της 2^{ης} γενεάς και σε ορισμένες περιπτώσεις έντονα, όπου και σημειώθηκαν μεγαλύτερες πυκνότητες πληθυσμών, άνω του ορίου επέμβασης και συστήθηκαν έγκαιρα στοχευμένοι ψεκασμοί, με τις συγκεκριμένες οδηγίες παρακολούθησης από το βαμβακοπαραγωγό και αντιμετώπισης.

Επισημαίνεται ότι οι βαμβακοπαραγωγοί, που υιοθέτησαν και ακολούθησαν τις οδηγίες των δελτίων γεωργικών προειδοποιήσεων και προέβησαν στους απαραίτητους ελέγχους και στις στοχευμένες επεμβάσεις, διατήρησαν τις βαμβακοφυτείες υγιείς, σε πολλές περιπτώσεις και χωρίς ψεκασμούς με φυτοπροστατευτικά και, όπου χρειάστηκε ψεκασμός, αυτός εγένετο στοχευμένος και με επιτυχή αντιμετώπιση των πληθυσμών του πράσινου σκουληκιού.

Οι όποιες αστοχίες στην αντιμετώπιση των πληθυσμών του πράσινου σκουληκιού σε ορισμένες βαμβακοφυτείες, δεν οφείλονται στο σύστημα γεωργικών προειδοποιήσεων.

γ. Το ρόδινο σκουλήκι εμφανίστηκε σε ελάχιστες σημειακές περιπτώσεις και αντιμετωπίστηκε επιτυχώς.

Ειδικότερα για τις περιοχές της Δημοτικής Ενότητας Θεσσαλιώτιδας του Δήμου Δομοκού στην ΠΕ Φθιώτιδος :

Αρμόδιες υπηρεσίες εφαρμογής του προγράμματος είναι η Δ/ση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής ΠΕ Φθιώτιδος και το ΠΚΠΦ&ΠΕ Μαγνησίας.

Οι αναφερόμενες στην ερώτηση παρακολουθούνται από το δίκτυο του προγράμματος.

Ο κύριος Αντιδήμαρχος Δομοκού στο με αριθμ.13150/5-7-2011 έγγραφο που απέστειλε ανέφερε ότι σε περιοχές αρμοδιότητάς του, ύστερα και από έλεγχο της γεωπόνου του γραφείου Αγροτικής Ανάπτυξης, το ποσοστό του πράσινου σκουληκιού είναι καταστροφικό για τους βαμβακοπαραγωγούς και ζητούσε τις απαραίτητες ενέργειες για την αντιμετώπισή του.

Άμεσα και σύμφωνα με το αριθμ. 98798/6-7-2011 σχετικό έγγραφο του ΥΠΑΑΤ και το αριθμ. 3068/7-7-2011 έγγραφο του ΠΚΠΦ&ΠΕ Μαγνησίας με το δελτίο τύπου, μετέβει κλιμάκιο γεωπόνων από τις συναρμόδιες υπηρεσίες την 6-7-2011. Σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο δελτίο τύπου, βρέθηκε πληθυσμός σκουληκιών μεγαλύτερος στις βαμβακοφυτείες που ήδη είχαν ψεκαστεί από τις ασέκαστες, αλλά δυνάμενος να ελεγχθεί, σύμφωνα με τις οδηγίες του δελτίου που κοινοποιήθηκε.

Συνέχεια, εκδόθηκαν μέχρι 17-8-2011 τρία δελτία γεωργικών προειδοποιήσεων.

Ο Δήμος Δομοκού με το αριθμ. 15358/17-8-2011 έγγραφο που απέστειλε αναφέρει πάλι ζημιές και καλεί τις υπηρεσίες. Την 22^η-8-2011 μεταβαίνει κλιμάκιο από τρεις δημόσιους φορείς και ελέγχει, επιτοπίως, δώδεκα βαμβακοφυτείες στις τοπικές κοινότητες Ν. Μοναστηρίου, Σοφιάδα, και Γαυράκια, παρουσία του Αντιδημάρχου και παραγωγών.

Σύμφωνα με το αριθμ.15030/2-9-2011 έγγραφο της Δ/σης Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής Φθιώτιδας, αναφέρονται αναλυτικά οι έλεγχοι ανά βαμβακοφυτεία, όπου συγκεντρωτικά:

α) σε οκτώ βαμβακοφυτείες, οι οποίες δεν ψεκάστηκαν ή ψεκάστηκαν μέχρι δύο φορές, όταν έπρεπε, δεν υπήρχαν αξιοσημείωτες προσβολές και

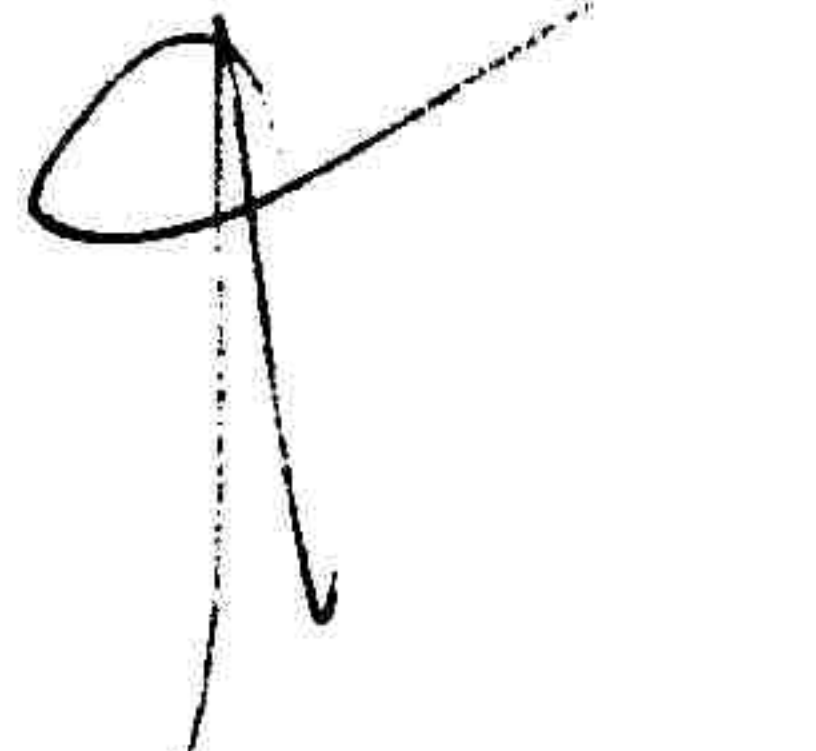
β) σε τέσσερις βαμβακοφυτείες, που είχαν ψεκαστεί αρκετές φορές και άκαιρα, βρέθηκαν σημαντικές προσβολές.

Το κλιμάκιο έδωσε σαφείς και λεπτομερείς οδηγίες στους παρευρισκομένους και τους συνέστησε να παρακολουθούν τα δελτία.

Την 1-9-2011 εκδόθηκε το τέταρτο δελτίο, στο οποίο αναφέρεται ότι όσες βαμβακοφυτείες ψεκάστηκαν μέχρι τρεις φορές και έγκαιρα, οι προσβολές είναι μικρότερες του ορίου επέμβασης, ενώ όσες ψεκάστηκαν περισσότερες φορές και άκαιρα, χωρίς επιτόπιο έλεγχο, έχουν μεγαλύτερες προσβολές.

Επομένως, οι οδηγίες που δόθηκαν διαχρονικά υπήρξαν άμεσες, έγκαιρες, επιστημονικά τεκμηριωμένες και επιτόπιες. Σχετικά δε με την άποψη ότι το πράσινο σκουλήκι ανέπτυξε ανθεκτικότητα σε διάφορα εγκεκριμένα φυτοπροστατευτικά προϊόντα, εξετάζεται το ενδεχόμενο να προωθηθεί την επόμενη καλλιεργητική περίοδο σχετικό πρόγραμμα ελέγχου ενδεχόμενης ανθεκτικότητας, με κεντρικό φορέα το ΥΠΑΑΤ.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

A. Ραυτοπούλης

Κ. ΣΚΑΝΔΑΛΙΔΗΣ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

Βουλευτή κ. Χ. Σταϊκούρα